

24.6.2024

Museonjohtaja

Kaupunginmuseon lausunto Piianpuiston koulukampuksen asema- kaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2024-005055 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Piianpuiston koulukampuksen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Malminkartanossa Piianpuiston lähiympäristöön suunnitellaan asema-
kaavan muutosta. Monitoimitalo Puustelli säilytetään, sille esitetään
suojelumerkintää, ja Malminkartanon ala-asteen koulun toiminta raken-
nuksessa jatkuu. Lisäksi Puustelliin suunnitellaan uutta laajennusosaa
puretun Apollon yhteiskoulun tilalle. Syntyvään koulukokonaisuuteen si-
joittuu tilat ala-asteelle, yläasteelle, lukiolle ja esikoululle. Malminkarta-
non kirjastolle suunnitellaan entistä laajemmat tilat uudisrakennukseen.
Piianpuisto säilyy ennallaan ja siellä sijaitseville Malminkartanon tilan
vanhoille rakennuksille esitetään suojelumerkintää. Päiväkotitontille ja
osalle koulutonttia tutkitaan virkistys- tai liikuntakäyttöä.

Suunnittelualue sijoittuu Malminkartanon lähiön maakunnallisesti ar-
vokkaaseen kulttuuriympäristöön. Piianpuisto ja suunnittelualueen itä-
puolelle sijoittuva Puustellinpolku, johon liittyy Malminkartanonaukio ja
kaava-aluetta reunustava Puustellinaukio, on luokiteltu arvoympäris-
töksi. Molemmat edustavat 1980-luvun suunnitteluihanteita.

Monitoimitalo Puustellille on laadittu kaupunkirakenteellinen ja raken-
nushistoriallinen selvitys (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy
Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson 2023), joka antaa hyvät kulttuu-
riympäristöä huomioivat lähtökohdat alueen ja rakennuksen suunnitte-
luun.

Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen ja Timo Airas suunnittelema monitoimi-
talo Puustelli on kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla Puustellinau-
kion laidalla, ja rakennus on eräs Malminkartanon alueen merkittävim-
piä rakennuksia sekä oman aikansa koulusuunnittelun mallikohde. Ku-
ten kaavan tavoitteissakin todetaan, tulee rakennukselle osoittaa suoje-
lumerkintä. Museo esittää suojelumerkinnäksi sr-2, määräyksenään;
”Rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Ra-
kennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen
arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Suojelu koskee rakennuksen
näkyviä alkuperäisiä tai niihin verrattavia rakenteita, rakennusosia sekä

24.6.2024

Museonjohtaja

sisätilan katutilamaista jäsentelyä kattoratkaisuineen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä arkkitehtuuriin soveltuvalla tavalla”.

Piianpuistoa rajaaville kolmelle yliopiston entisen koetilan rakennukselle tulee osoittaa sr-2 merkintä, määräyksenä: ”Kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus, jonka julkisivujen ominaispiirteet on säilytettävä”.

Arkeologisen kulttuuriympäristön näkökulmasta kaupunginmuseo lausuu seuraavaa. Malminkartano Piianpuiston koulukampus asemakaavan muutosalueelle sijoittuu yksi pistemäisellä paikkatiedolla merkitty arkeologinen kohde. Kyseessä on kiinteä muinaisjäänös kohdenimeltään Malminkartanon päiväkotit, muinaisjäänösrekisteritunnus 1000011478. Kohdetyyppi on historiallinen asuinpaikka.

Helsingin yliopiston tekemässä inventoinnissa vuonna 2007 paikalla on havaittu merkkejä kahdesta mahdollisen rakennuksen perustuksista. Kyseessä saattaa olla 1600-luvun lopulle takautuvan Malminkartanon luutnantin puustelliin liittyvän torpan sijaintipaikka, mutta tulkinta on epävarma. Mahdollinen asuinpaikka lienee sijainnut matalalla mäennyppylällä, missä nykyään sijaitsee 1930-luvun puurakennus, entinen päiväkotit. Aiemmassa tutkimuksessa kohteen arvioidaan olevan 1800–1900-luvuilta. Ilmakuvien perusteella entisen päiväkodin ympäristössä on ollut rakennuskantaa viimeistään 1930-luvulta eteenpäin.

Kaavahankkeeseen liittyvän asemapiirrosluonnoksen perusteella arkeologisen kohteen paikkatieto sijoittuu alueen eteläosaan Piianpuisto F alueelle, jonne ei ole tulossa muuttuvaa maankäyttöä. Näin ollen kohteen ympäristö tulee säilymään. Mikäli hankkeen jatkosuunnittelussa tälle alueelle kuitenkin tulisi muuttuvaa maankäyttöä, kohdistuisi arkeologiseen kohteeseen selvitystarve. Kohteen tarkempi luonne, laajuus ja säilyneisyys tulisi selvittää. Museolla ei ole muuta huomautettavaa arkeologian osalta.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Reetta Heiskanen
museonjohtaja